

9.12.2021

Varttitaseen ajankohtaiswebinaari

9.12.2021

FINGRID

Agenda

- Varttitaseen ajankohtaiset ja käyttöönoton aikataulut / Meri
- Varttimittaukseen siirtymisen suunnitelmat / Hanni
- Tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon kehitysfoorumi ja varttisanomat / Tuomas
- Varttitaseen alkuvuosi 2022 / Hanni

www.fingrid.fi/varttitase
varttitase@fingrid.fi

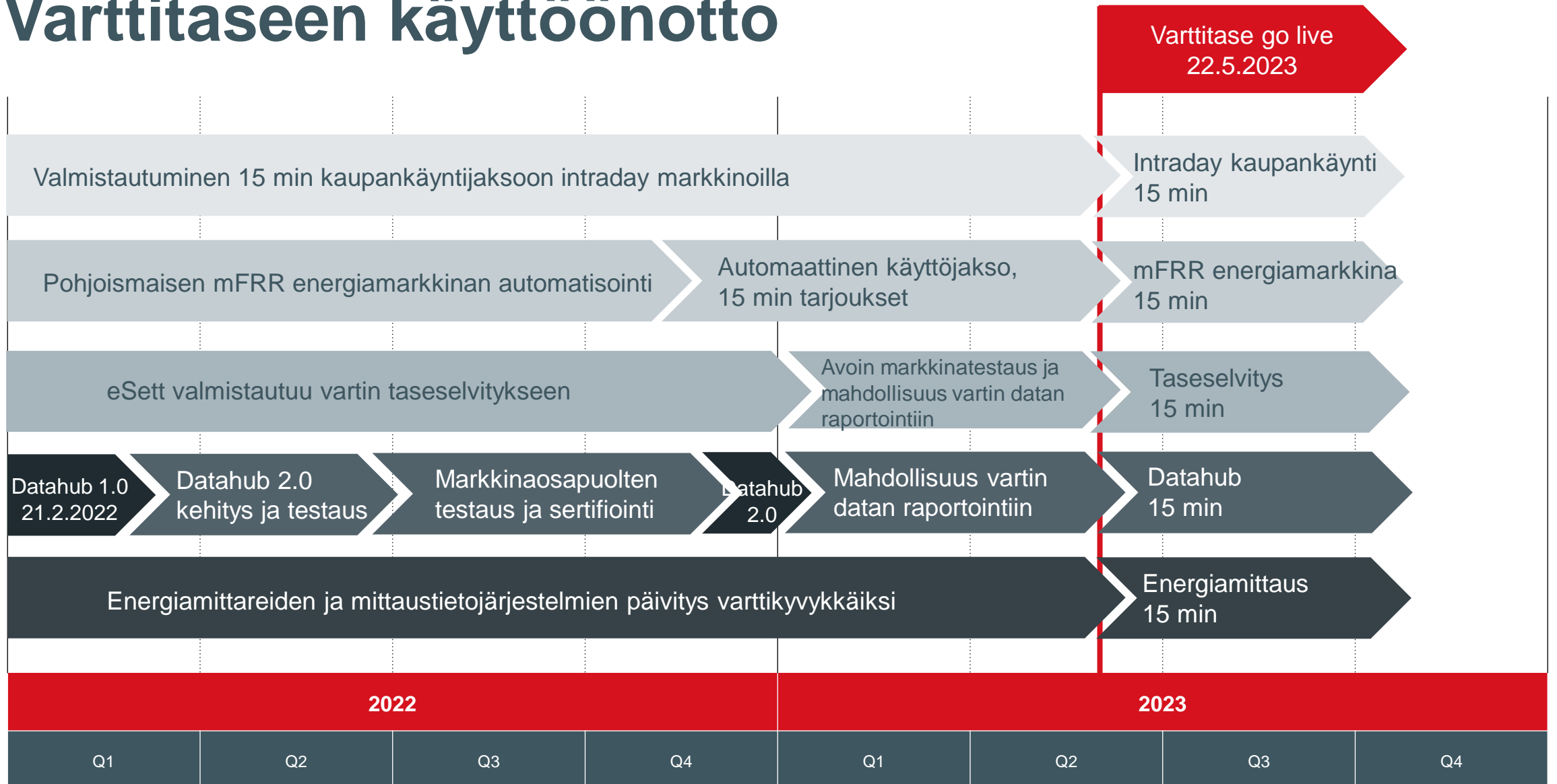
FINGRID

Ajankohtaiset

- Datahub 2.0 käyttöönoton suunnitelmat tarkentuneet
 - 7.12. Datahub 2.0 teemawebinaari
 - Datahub 2.0 uudet ja muuttuneet prosessit / <https://palvelut.datahub.fi/api/documents/file/0-314047-2-409379>
- eSett julkaissut käyttöönottosuunnitelman ensimmäisen version
 - [15-minute Settlement | Imbalance Settlement Period | eSett](#)
 - eSett mahdollistaa varttidatan raportoinnin aloittamisen Q1/2023

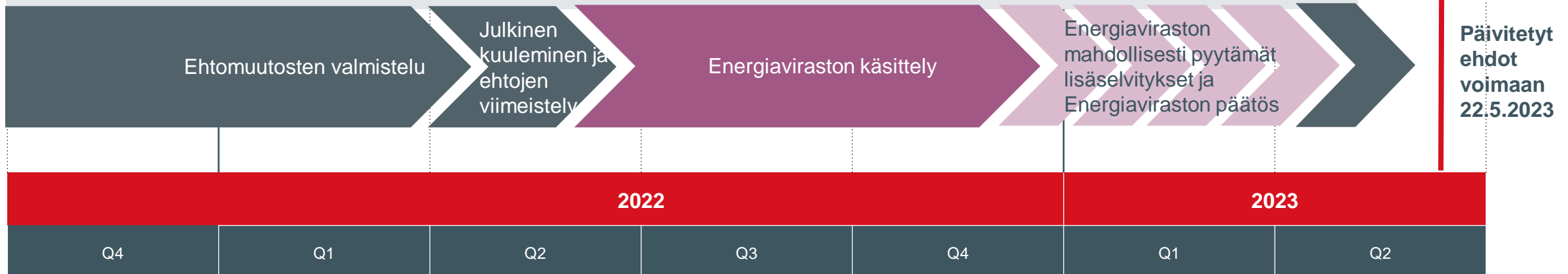
Varttitaseen käyttöönotto

Tasevastaavien ja reservitoimittajien ehtomuutosten viranomaisprosessien aikataulut

Mahdollisia varttitaseen käyttöönottoon liittyviä muutoksia sekä reservitoimittajien, että tasevastaavien ehtoihin ja edellytyksiin.

- 1) Ehdot ja edellytykset taajuuden vakautusreservin (FCR) toimittajalle
- 2) Ehdot ja edellytykset automaattisen taajuudenhallintareservin (aFRR) toimittajalle
- 3) Ehdot ja edellytykset manuaalisen taajuuden palautusreservin (mFRR) toimittajalle
- 4) Tasevastaavien (BRP) ehdot ja edellytykset
 - Fingrid Oyj:n yleiset tasehallinnan ehdot
 - Fingrid Oyj:n yleiset taseselvityksen ehdot
 - Maksukomponentit ja maksujen määräytyminen

Valtioneuvoston asetus sähkötoimitusten selvityksestä ja mittauksesta (767/2021)

Mitä	Milloin
Taseselvitysjaksona on 15 minuuttia	22 päivästä toukokuuta 2023
Varttimittausvelvoite <ul style="list-style-type: none">- Verkonhaltijat- Tasevastaavat, joiden hallinnassa on mittausalueita- Mittausalueet, joiden vastuista sovittu erillisellä sopimuksella	22 päivästä toukokuuta 2023 seuraaviin mittauksiin: <ol style="list-style-type: none">1) rajapistemittaus;2) nimellisteholtaan yli yhden megavoltiampeerin voimalaitoksessa tuotetun sähkön mittaus;3) 3 x 200 ampeerin ja sitä suuremmalla pääsulakkeella varustetun sähkönkäyttöpaikan mittaus;4) sellaisen sähkönkäyttöpaikan mittaus, joka on liitetty nimellisjännitteeltään yli 400 voltin sähköverkkoon;5) sellaisen käyttöpaikan mittaus, jonka mittauslaitteisto voidaan etäyhteyksin käymättä paikan päällä ohjelmoida varttimittauslaitteistoksi. <p>Muiden mittausten osalta verkkohaltija voi noudattaa varttimittausvelvoitteen sijaan tuntimittausvelvoitetta 31 päivään joulukuuta 2028, jos sähkönkulutus tai sähköntuotanto mitataan tuntimittauslaitteistolla</p> <p>Verkonhaltija voi toteuttaa mittauksen varttimittauksena jo asetuksen voimaantulosta (1.11.2021)</p>
Suunnitelma varttimittaukseen siirtymisestä <ul style="list-style-type: none">- Verkonhaltijat- Tasevastaavat, joiden hallinnassa on mittausalueita- Mittausalueet, joiden vastuista sovittu erillisellä sopimuksella	Ensimmäinen suunnitelma kuukauden kuluessa asetuksen voimaantulosta (1.12.2021) Suunnitelman päivitys kuuden kuukauden välein

Varttimittaukseen siirtymisen suunnitelmat

Varttimittaukseen siirtymisen suunnitelmat

- Valtioneuvoston asetuksen (767/2021) velvoittamat varttimittauksen siirtymissuunnitelmat tuli toimittaa Fingridin Oma Fingrid –palveluun 1.12. mennessä.
 - Suurin osa toimijoista toimitti suunnitelman ajallaan.
 - Osalla toimijoista on ollut muun muassa järjestelmätekniisiä ongelmia päästä palveluun tekemään suunnitelma.
 - Osalla toimijoista havaittavissa puutteita suunnitelmissa.
- Suurin osa suunnitelman täyttäneistä toimijoista saa siirrettyä kaikki tarvittavat mittaukset 15 minuutin resoluutioon määräaikaan mennessä.
 - Huom. suunnitelmaan tulee sisällyttää ainoastaan ne mittaukset, jotka ovat siirrettävä varttiin 22.5.2023 mennessä (myöhemmin siirrettäviä mittauksia ei tule sisällyttää suunnitelmaan).
- Niitä toimijoita, joiden osalta suunnitelmiin liittyy epäselvyyksiä, tullaan kontaktoimaan viimeistään ensi vuoden alussa.

Alustavaa yhteenvetoa suunnitelmista

- Vastauksien keskiarvo onnistumistodennäköisyydelle siirtyä 15 minuutin energiamittaukseen oli lähes 90 %.
- Yli 60 % vastaajista ei tunnistanut merkittäviä riskejä 15 minuutin energiamittaukseen siirryttäessä.
- Havaittuja riskejä (muutama nosto):
 - Mittaustietojen käsittely 15 minuutissa
 - Mittareiden etäohjelmoitavuus*
 - Myös muutamia kommentteja mm. aikataulusta sekä komponenttipulasta

Muokkaa toteutussuunnitelmää ja seuranta, 1.12.2021

Seuranta

mittaukset jo vartissa, %
kaikista varttiin siirrettävistä

1.12.2021

0

Suunnitelma

mittaukset varttiin, % kaikista varttiin
siirrettävistä

1.6.2022
mennessä

1.12.2022
mennessä

22.5.2023
mennessä

0

0

0

Selvennys *

Mitkä ovat ne mittausalueet, joiden osalta kaikkia vaadittavia mittauksia ei ole siirretty 15 minuutin resoluutioon 22.5.2023 mennessä?

Riskiarviointi

Onko 15 minuutin energiamittaukseen siirtymisessä havaittu merkittäviä riskejä?*

Ei

Mihin havaitut riskit liittyvät (esim. sanomaliikenne, mittaustietojen käsittely 15 minuutin resoluutiossa, mittareiden etäohjelointi)?

Arvioi todennäköisyyttä onnistuneesta siirtymisestä 15 minuutin energiamittaukseen asteikolla 0-100% (100% = onnistunut, 0% = epäonnistunut)?

0

Tallenna

Peruuta

**Tukkumarkkinoiden
tiedonvaihdon
kehitysfoorumi ja
varttisanomat**

Tausta

Järjestelmävastaavalla on velvoite sähkökaupan ja taseselvityksen tiedonvaihdon kehittämisestä

Sähkömarkkinalaki 588/2013, muutos 108/2019

Keväällä 2020 nousi esiin tarve jäsentää tiedonvaihdon kehittämisvelvoitetta tukkumarkkinanäkökulmasta
(taustalla sähkömarkkinoiden muutosten vaikutus tiedonvaihdon kehittämistarpeisiin)

Selvitystyö valmistui marraskuussa 2020*

(työ rakentui Fingridin asiantuntijoiden ja eri sidosryhmien edustajien haastatteluiden sekä Empowerin asiantuntemuksen pohjalle)

Sisäisessä keskustelussa alkuvuodesta 2021 nousi esiin

- a) Tarve järjestää uudestaan tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon sisäinen koordinointi
- b) Käynnistää kansallinen sidosryhmäyhteistyö tukkumarkkinanäkökulmasta

* Enerimin raportti "Selvitys sähkökaupan ja taseselvityksen tiedonvaihdon tulevaisuuden ratkaisuihin"

<https://www.fingrid.fi/globalassets/dokumentit/fi/sahkomarkkinat/selvitys-tiedonvaihdon-kehityksesta/loppuraportti20191119.pdf>

Tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon sidosryhmäfoorumi

- Fingrid on perustanut uuden tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon kehitykseen keskittyvän sidosryhmäfoorumin
 - ensimmäinen kokous järjestettiin 19.11.2021*
 - käsittelyssä EDIEL/MSCONS formaatin hyödyntämistä sekä foorumin työtapaa sekä tavoitteita
- Tavoitteena lisätä tukkumarkkinoihin liittyvän tiedonvaihdon kehityksen avoimuutta ja sidosryhmien välistä vuoropuhelua
 - Lähiajan keskeisten kehitystarpeiden tunnistaminen
 - Keskustelu ajankohtaisista tiedonvaihdon kehitystarpeista
 - Ratkaisuehdotusten ja toimintamallien läpikäyminen
 - Tarjota kanava sidosryhmien näkemyksien jakamiselle ja keskustelulle
 - Luoda yhdessä pitkän tähtäimen tiekarttaa tiedonvaihdon kehitykselle

Tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon sidosryhmäfoorumi

- Foorumi on sidosryhmille avoin ja kokoontuu jatkossa noin kerran vuosineljänneksessä
 - Materiaalit tulevat olemaan julkisesti saatavilla*
 - Aktiiviset tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon sidosryhmät toivotetaan tervetulleeksi kokouksiin
 - seuraava kokous 8.2.2022, yhteydenotot Fingridin Eero Järviselle**

Taustaa varttimittausten tiedonvaihdosta

- Datahubin käyttöönoton myötä jakeluverkkoyhtiöiden mittaustietojen raportointi tulee kulkemaan Datahubin kautta.
- Muiden mittausalueiden kuin jakeluverkkojen mittaustietojen raportointi jatkuu kuten nykyisin (pois lukien Datahubin palvelupiirissä oleviin jakeluverkkoihin kytkeytyvät rajapistemittaukset jotka tulee raportoida Datahubiin)
 - Näitä mittaustietoja tullaan lähettämään nykyisellä MSCONS-sanomaformaattilla.
 - Lähtökohtaisesti EDIEL MSCONS formaatissa ei erillisellä attribuutilla ota kantaa resoluutioon, joten toimintamalli 15 minuutin MSCONS mittaustietosanomien osalta tulee määrittää.

Ehdotus Datahubin ulkopuolisten varttimittausten tiedonvaihdosta

- Datahubin ulkopuolisessa varttimittausten tiedonvaihdossa jatketaan EDIEL/MSCONS sanomaformaatin käyttöä
 - Yhdessä MSCONS sanomassa ainoastaan joko 15 tai 60 minuutin mittausaikasarjoja
 - Sanoman mittausjaksot (DTM segmentti) aikasarjan (15 tai 60 min) mukaisesti
 - Varttiaikasarjojen nimeäminen seuraavasti
 - [tuntiaikasarjan nimi]_15MIN
 - Mittauspisteet identifioidaan myös varttimaailmassa nykyisin käytössä olevilla kansallisilla tunnuksilla (Datahubin käytössä GSRN tunnukset)
 - Sanoman tunnisteesta ei pysty päättelemään sisältääkö se 15 vai 60 minuutin aikasarjoja
- Kommentit ehdotukseen viimeistään maanantaina 31.1.2022 Fingridin Eero Järviselle*
 - kommentit käsitellään 8.2.2022 sidosryhmäfoorumien kokouksessa

Varttimittausten testauksen tuki

- Fingrid tarjoaa vartin mittausaikasarjojen lähetystä **testaustarkoituksessa** kaikille niistä kiinnostuneille osapuolille, joille lähetetään nykyisellään tunnin aikasarjoja
 - Yhteydenotot osoitteeseen energiaselvitys@fingrid.fi
 - Yhteyshenkilö Kim Nyyssönen

Varttitaseen alkuvuosi 2022

Tulevia sidosryhmätilaisuuksia alkuvuodelle

Webinaari: Datahub 2.0 ja eSett:n varttimuutokset

- Ajankohta: 14.1.2022 klo 10-11
- Webinaarissa esitellään Datahub 2.0:n sekä eSett:n suunnitelmia varttitaseeseen siirtymisestä sekä siihen liittyvää ohjeistusta sidosryhmille.
- Ilmoittautuminen: <https://koulutuskalenteri.adato.fi/Default.aspx?tabid=372&id=2366>

Webinaari: Varttitaseen tuomat muutokset pörssikaupankäyntiin

- Ajankohta: Q1/2022. Vahvistetusta päivämäärästä tullaan tiedottamaan ja se tullaan lisäämään Adaton koulutuskalenteriin.
- Webinaarissa kuullaan mitä muutoksia siirtyminen varttitaseeseen tuo pörssikaupankäyntiin sekä mitä muita muutoksia 15 minuutin pörssikaupankäyntiin on tulossa.

Varttiviestintä ja -ohjeistus

Varttitase go live
22.5.2023

Ajankohtaiswebinaareja kvartaaleittain sekä teema-webinaareja tarvittaessa

Tasehallintahankkeen referenssiryhmän kokoukset neljä kertaa vuodessa

Varttitaseen nettisivut www.fingrid.fi/varttitase ja ajankohtaistiedotteet

Siirtymissuunnitelmien päivitys ja suunnitelmien mukaisen varttivalmiuden seuranta

Varttitaseen
käyttöönoton
tietopaketti

Tietopaketin tarkentaminen ja neuvonta

2022

2023

Q1

Q2

Q3

Q4

Q1

Q2

Q3

Q4

Kiitos!

FINGRID